

POLITIKOS PASKIRTIS

1. Ši interesų konfliktų vengimo politika (toliau – **Politika**) nustato UAB FMĮ „INVL Finasta“ (toliau – **Įmonė**) interesų konfliktų aplinkybių nustatymą ir jų valdymą. Ši Politika taip pat nurodo priemones, priimtas siekiant išvengti galimų interesų konfliktų arba, jiems iškilus, siekiant išvengti jų neigiamo poveikio klientų interesams.

TAIKYMAS

2. Ši Politika taikoma Įmonės darbuotojams ir kitiems su Įmone susijusiems asmenims.

SAVOKOS

3. Šioje Politikoje **interesų konfliktas** reiškia situaciją, kai Įmonės interesai prieštarauja jos įsipareigojimams klientui, arba kai Įmonės įsipareigojimai vienam klientui prieštarauja kito kliento interesams.

4. **Klientas** yra suprantamas kaip kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo, kuriam Įmonė teikia investicines paslaugas ir (arba) papildomas paslaugas.

5. **Su Įmone susiję asmenys** šioje Politikoje reiškia:

5.1. vadovą, valdybos narį, partnerį ar kitą panašią padėtį užimantį asmenį;

5.2. Įmonės darbuotoją, taip pat bet kurį kitą asmenį, dalyvaujantį Įmonei teikiant investicines paslaugas klientams ar sudarant sandorius Įmonės sąskaita, su sąlyga, kad paslaugos teikiamos Įmonės vardu ir yra jos kontroliuojamas;

5.3. Fizinį asmenį, kuris tiesiogiai dalyvauja Įmonei teikiant paslaugas pagal susitarimą dėl tam tikrų Įmonės esminių funkcijų pavedimo atlikti kitai įmonei (angl. outsourcing), kuriuo siekiama užtikrinti, kad Įmonė galėtų teikti investicines paslaugas;

5.4. su Įmone tiesiogiai ar netiesiogiai kontrolės ryšiais susijusius asmenis; taip pat kitas tai pačiai, kaip ir Įmonė, grupei priklausančias įmones.

6. Jei Politikoje nenurodyta priešingai, **Įmonė** reikš jos darbuotojus ir kitus su Įmone susijusius asmenis.

PAREIGA VENGTI INTERESŲ KONFLIKTŲ BEI JUOS ATSKLEISTI

7. Įmonė privalo imtis visų reikalingų priemonių, skirtų **nustatyti** interesų konfliktus, kylančius tarp Įmonės ir su Įmone susijusių asmenų, tarp Įmonės bei susijusių asmenų ir klientų arba vien tik tarp klientų, kai interesų konfliktai kyla Įmonei teikiant investicines paslaugas ir papildomas paslaugas arba jų derinį, ar sudarant sandorius Įmonės sąskaita.

8. Įmonė privalo imtis visų reikalingų priemonių, skirtų **išvengti** galimų interesų konfliktų arba, jiems iškilus, išvengti jų neigiamo poveikio klientų interesams.

9. Jei priemonės, kurių Įmonė ėmėsi, yra nepakankamos užtikrinti žalos klientų interesams prevenciją, esant interesų konfliktui, Įmonė, prieš teikdama paslaugą, privalo aiškiai, suprantamai (atsižvelgdama į kliento supratimą apie finansinių priemonių rinkas) ir pasirašytinai **informuoti** kiekvieną klientą apie atsiradusį interesų konfliktą. Atskleidžiant informaciją aiškiai nurodoma, kad Įmonės nustatytos konfliktų prevencijos ar valdymo organizacinės ar administracinės priemonės yra nepakankamos, siekiant patikimai užtikrinti, kad būtų užkirstas kelias grėsmei, jog bus padaryta žala kliento interesams. Atskleidžiant informaciją įtraukiamas specialus konfliktų, kurie kyla teikiant investicines ir (arba) papildomas paslaugas, aprašymas, atsižvelgiant į kliento, kuriam atskleidžiama informacija, pobūdį. Bendras interesų konfliktų pobūdis ir šaltiniai, taip pat dėl interesų konflikto kylanti rizika klientui ir veiksmai, kurių imtasi šiai rizikai sumažinti, aprašyme paaiškinami pakankamai išsamiai, kad klientas galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl investicinės ar papildomos paslaugos, kurią teikiant kyla interesų konfliktai. Ši informacija gali būti perduota ir telefonu, jeigu ji įrašoma ir gali būti pateikta kaip įrodymas. Investicinė paslauga gali būti teikiama tik tuo atveju, jei klientas aiškiai išreiškia savo sutikimą dėl paslaugos teikimo esant interesų konfliktui.

10. Įmonės darbuotojas, pastebėjęs aplinkybes, kurios, jo manymu, gali sukelti interesų konfliktą, arba jei, jo manymu, jau yra kilęs interesų konfliktas, kuris gali turėti reikšmingos įtakos kliento interesams, privalo apie tai **pranešti** Įmonės vadovui ir/ar Atitikties pareigūnui.

INTERESŲ KONFLIKTŲ APLINKYBIŲ NUSTATYMAS

11. Politikos nuostatos taikomos interesų konfliktams, kurie gali kilti tarp:

- 11.1. Įmonės ir jos klientų;
  - 11.2. Įmonės ir su ja susijusių asmenų;
  - 11.3. su Įmone susijusių asmenų ir klientų;
  - 11.4. klientų ar klientų grupių;
  - 11.5. skirtingų Įmonės padalinių ar funkcijų
12. Įmonė, siekdama nustatyti klientų finansiniams interesams galinčius pakenkti interesų konfliktus, kylančius klientams teikiant paslaugas arba jų derinį, privalo, vadovaudamasi minimaliais kriterijais, įvertinti, ar Įmonė, ar su ja susijęs asmuo, ar tiesiogiai ar netiesiogiai susijęs su Įmone kontrolės ryšiu, patenka į kurią nors iš situacijų, kai dėl vykdomos veiklos arba dėl teikiamų paslaugų ar kitų priežasčių:
- 12.1. Įmonė arba tas asmuo gali turėti finansinės naudos arba išvengti finansinių nuostolių kliento sąskaita;
  - 12.2. Įmonė arba tas asmuo yra suinteresuoti klientui teikiamos paslaugos rezultatu arba kliento sąskaita sudaromo sandorio rezultatu kitaip nei tuo rezultatu yra suinteresuotas klientas;
  - 12.3. Įmonė arba su ja susijęs asmuo turi finansinį ar kitokio pobūdžio suinteresuotumą teikti pirmenybę kito kliento ar kitos klientų grupės interesams kliento interesų sąskaita;
  - 12.4. Įmonė arba su ja susijęs asmuo verčiasi ta pačia veikla kaip ir klientas;
  - 12.5. Įmonė arba su ja susijęs asmuo gauna arba gaus ne iš kliento skatinimo priemonę, kuri yra susijusi su klientui teikiama paslauga ir kuris gali būti teikiamas pinigų, prekių ar paslaugų forma, išskyrus tokiu atveju įprastai mokamus komisinius ar kitus mokėjimus už paslaugas.
13. Įmonė apibrėžia šias veiklos sritis, kuriose gali atsirasti interesų konfliktai:
14. **portfelijų valdymas** - tai portfelijų valdymas pagal klientų suteiktus įgaliojimus savo nuožiūra kiekvieno atskiro kliento pagrindu, kai tokie portfeliai apima vieną ar daugiau finansinių priemonių. Portfelio valdymo tikslas – padidinti portfelijų, atitinkančių nustatytus investavimo kriterijus, grąžą. Portfelio valdytojų priimamiems sprendimams neturi daryti neigiamos įtakos:
- 14.1. Įmonės verslo klientai, siekiantys išleisti ar įsigyti finansines priemones kuo geresne kaina arba pasiekti savo strateginių tikslų;
  - 14.2. Įmonės interesai, susiję su jos prekybos finansinėmis priemonėmis pozicijų valdymu;
  - 14.3. Įmonės, kaip emitento/finansinių priemonių pardavėjo interesai;
  - 14.4. Įmonės darbuotojai, siekiantys sudaryti sandorius dėl finansinių priemonių kuo geresnėmis sąlygomis;
  - 14.5. netinkamas laiko parinkimas arba paskirstymo sprendimai, kadangi būdas, kuriuo vadovaujantis operacijos yra atliekamos arba paskirstomos, gali turėti siekį suteikti šališką pirmenybę tam tikroms lėšoms arba klientams kitų asmenų sąskaita.
15. **investicijų analizė** – tai tyrimas arba kita informacija, rekomenduojanti arba tiesiogiai ar netiesiogiai siūlanti investavimo strategiją dėl vienos ar kelių finansinių priemonių ar finansinių priemonių emitentų, taip pat bet kokią nuomonę dėl dabartinės arba būsimos tokios finansinės priemonės vertės ar kainos, skirtos platinimo kanalams arba visuomenei. Tokios analizės tikslas norintiems investuoti klientams suteikti informaciją, kad jie galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą apie investicijas. Kiekvienos kliento interesai yra skirtingi ir jiems neigiamą įtaką gali daryti:
- 15.1. bet kuris kitas Įmonės verslo klientas, siekiantis išleisti finansines priemones už didžiausią galimą kainą;
  - 15.2. Įmonės siekis valdyti savo prekybos finansinėmis priemonėmis pozicijas;
  - 15.3. Įmonės, kaip emitento/finansinių priemonių pardavėjo interesai;
  - 15.4. netinkamas analizės platinimo laikas, kadangi asmuo, gaunantis ataskaitą anksčiau negu kiti, turi galimybę veikti anksčiau, negu informacija įtakoja finansinių priemonių kainą;
  - 15.5. atlikus investicijų analizę, Klientams rekomenduojama arba siūloma investavimo strategija dėl finansinių priemonių, kurias rekomendacijos teikimo metu Įmonė ar Susiję asmenys, teikiantys rekomendacijas, valdo, platina, atlieka su jais sandorius.
16. **investavimo rekomendacijos** - tai asmeninių rekomendacijų teikimas klientui jam pareikalavus arba Įmonės iniciatyva. Tokių konsultacijų tikslas yra teikti atitinkamas rekomendacijas, atitinkančias kiekvieno kliento poreikius. Šie interesai yra visiškai individualūs, ir jiems neigiamą įtaką gali daryti:
- 16.1. bet kuris kitas Įmonės verslo klientas, siekiantis savo strateginių interesų;
  - 16.2. Įmonės siekis valdyti savo prekybos finansinėmis priemonėmis pozicijas;
  - 16.3. Įmonės investuojančių klientų ar darbuotojų siekis sudaryti finansinių priemonių sandorius kuo geresnėmis sąlygomis;
  - 16.4. Įmonės gaunamos skatinimo priemonės susijusios su rekomenduojamomis finansinėmis priemonėmis;
  - 16.5. Įmonės ir su Įmone susijusių asmenų, kaip emitentų / kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų interesai.
17. **klientų prekyba** – tai finansinių priemonių sandorių sudarymas su klientais. Vykdydami sandorius su klientais, darbuotojai sužino kliento informaciją, susijusią su jo finansine padėtimi. Tokia informacija gali būti panaudota netinkamai, todėl sukelti interesų konfliktų, ir pažeisti:

- 17.1. kitų Įmonės klientų interesus, kurie taip pat vykdo sandorius tomis pačiomis finansinėmis priemonėmis arba siekia gauti kitas paslaugas;
- 17.2. klientų interesus dėl Įmonės sandorių vykdymo savo sąskaita;
- 17.3. klientų interesus dėl darbuotojų ar susijusių asmenų asmeninių sandorių savo sąskaita vykdymo.
18. **sandorių sudarymas Įmonės vardu** - tai prekyba savo kapitalu, kurios metu sudaromi sandoriai dėl vienos ar daugiau finansinių priemonių. Tikslas – padidinti grąžą iš prisiimtų pozicijų, o šie interesai gali skirtis nuo kliento interesų. Interesų konfliktas gali egzistuoti tarp šių veiklos rūšių ir:
- 18.1. klientų, kurie sudaro sandorius su Įmone savo lėšų investavimo proceso metu, interesų;
- 18.2. Įmonės veiklos investicijų analizės srityje, konsultacijų investavimo klausimais ir portfelio valdymo srityje.
19. **darbuotojų asmeniniai sandoriai** - darbuotojai gali sudaryti sandorius savo asmenine sąskaita, ir jų interesai tam tikrais atvejais gali sukelti Įmonės arba Įmonės klientų interesų konfliktą.

INTERESŲ KONFLIKTŲ PREVENCIJOS IR VALDYMO PROCEDŪROS IR PRIEMONĖS

20. Pagrindinė priemonė, galinti užkirsti interesų konflikto neigiamą įtaką klientui, yra užtikrinti, kad veiksmai, kurių imamasi kliento atžvilgiu, yra išskirtinai pagrįsti tik jo paties interesais ir priimami nepriklausomai nuo kitų Įmonės klientų, kitos veiklos, Įmonės darbuotojų interesų ir su ja susijusių asmenų interesų.
21. Įmonė turi užtikrinti, kad:
- 21.1. Įmonė visais atvejais pirmenybę teiktų kliento interesams;
- 21.2. Įmonė turėtų tokią investavimo sprendimų priėmimo tvarką, kuri užtikrintų nešališką elgesį su klientais, turinčiais skirtingus finansinių priemonių portfelius;
- 21.3. darbuotojas nesvarstytų klausimų Įmonės vardu bei nepriimtų investicinių sprendimų, kai jis arba su juo glaudžiai susijęs asmuo gali turėti interesų, prieštaraujančių Įmonės ar jos klientų interesams;
- 21.4. darbuotojas, pageidaujantis papildomai prie jo tiesioginių pareigų dar turėti pareigas kitose organizacijose, gautų sutikimą tokioms pareigoms atlikti;
- 21.5. darbuotojai, dalyvaujantys vykdant skirtingų rūšių veiklą, kuriai būdingi interesų konfliktai, turi vykdyti šią veiklą nepriklausomai, kiek tai būtina atsižvelgiant į riziką, kad klientų interesams bus padaryta žalos, dydį;
- 21.6. vieno padalinio darbuotojai negalėtų keistis informacija su kito padalinio darbuotojais, jei keitimasis šia informacija galėtų neigiamai paveikti vieno ar kelių klientų interesus;
- 21.7. būtų vykdoma atskira priežiūra darbuotojų, kurių pagrindinės funkcijos yra paslaugų teikimas klientams, kurių tarpusavyo interesai gali prieštarauti vieni kitiems, arba kurie kitokiu būdu atstovauja galintiems tarpusavyje prieštarauti interesams, įskaitant Įmonės interesus;
- 21.8. nebūtų jokių tiesioginių ryšių tarp susijusių daugiausia vienos rūšies veiklą vykdančių darbuotojų atlyginimo ir atlyginimo, kurį gauna daugiausia kitos rūšies veiklą vykdančios darbuotojai, jei tarp skirtingų veiklos rūšių gali kilti interesų konfliktas;
- 21.9. būtų uždrausta ar ribojama bet kurio su Įmone susijusio asmens netinkama įtaka, teikiant investicines ar papildomas paslaugas arba vykdant investicinę veiklą;
- 21.10. būtų uždrausta arba kontroliuojama su Įmone susijusių asmenų veikla, kai jie tuo pačiu metu teikia investicines paslaugas arba vykdo investicinę veiklą, jei tokių asmenų dalyvavimas gali trukdyti tinkamai valdyti interesų konfliktus.
22. Jeigu darbuotojui neįmanoma išvengti skirtingų Įmonės investavimo paslaugų teikimo arba skirtingų rūšių veiklos, tokios dvigubos pareigos turi būti kontroliuojamos.
23. Dažnesni interesų konfliktų valdymo atvejai:
- 23.1. Jungtinis keleto klientų pavedimas gali būti teikiamas siekiant sumažinti sandorių kaštus ar dėl kitų objektyvių priežasčių, ko dėka vienas ar keli klientai gali gauti naudą, o kiti klientai dėl to nenukenčia;
- 23.2. Sandoriai tarp klientų gali būti siekiant sumažinti sandorių kaštus ar dėl kitų objektyvių priežasčių, jeigu tai atitinka abiejų sandorio pusių investavimo strategiją ir interesus (pvz. vienam klientui reikia pirkti finansinę priemonę, o kitam - parduoti);
- 23.3. Sandoriai tarp kliento ir Įmonės (ar su ja susijusių asmenų, išskyrus darbuotojus) gali būti siekiant sumažinti sandorių kaštus ar dėl kitų objektyvių priežasčių, jeigu tas sandoris atitinka kliento investavimo strategiją ir interesus.
- 23.4. Sandoriai tarp darbuotojų ir klientų yra draudžiami.
- 23.5. Sandorių tarp dviejų klientų ir tarp kliento ir Įmonės sąlygos turi atitikti rinkos sąlygas ir jokių būdu negali būti kliento atžvilgiu blogesnės nei sandorio sudarymo metu esančios rinkos sąlygos.

SKATINIMO PRIEMONĖS

24. Įmonė gali iš trečiųjų asmenų gauti skatinimo priemones - mokesčius, komisinį atlyginimą ar nepiniginio pobūdžio naudą tik tuo atveju, jei Įmonės gaunamas mokestis yra skirtas paslaugos, teikiamos klientui, kokybės gerinimui, ir tai negali pažeisti Įmonės pareigos veikti geriausiais kliento interesais. Įmonė neturi teisės gauti finansinės naudos, jeigu tai neatitinka Įmonės įsipareigojimo veikti garbingai, sąžiningai ir profesionaliai bei geriausiais kliento interesais.

25. Siekdama užtikrinti, kad Įmonės mokamos ar gaunamos skatinimo priemonės nepažeis klientų interesų, Įmonė yra nustačiusi konkrečias priemones, kurios yra aprašytos Skatinimo priemonių reikalavimuose su kuriais klientai supažindinami asmeniškai arba www.invlfinasta.com.

ATITIKTIS

26. Atitikties pareigūnas, atlikdamas veiklas susijusias su interesų konfliktų valdymu, administruoja:

26.1. potencialių interesų konfliktų sąrašą;

26.2. finansinių priemonių, dėl kurių, vykdant Įmonės veiklą, teikiant paslaugas arba sudarant sandorius, yra galimas interesų konfliktas, sąrašą;

26.3. sąrašą finansinių priemonių, kurias pirkti, parduoti ar sudaryti kitokius sandorius Įmonės darbuotojams ir kitiems su Įmone susijusiems asmenims yra draudžiama dėl Įmonės turimos (žinomos) viešai neatskleistos informacijos;

26.4. sąrašą asmenų, kurie dėl einamų pareigų, vykdomų funkcijų ar atliekamų konkrečių darbų žino arba turi teisę žinoti viešai neatskleistą informaciją.

27. Atitikties pareigūnas privalo:

27.1. su finansinių priemonių, dėl kurių, vykdant Įmonės veiklą, teikiant paslaugas arba sudarant sandorius, yra galimas interesų konfliktas, sąrašu supažindinti visus Įmonės darbuotojus, teikiančius investicines paslaugas klientams ar turinčius teisę sudaryti sandorius Įmonės sąskaita;

27.2. nuolat stebėti tuos finansinių priemonių sandorius, dėl kurių galimas interesų konfliktas, o apie užfiksuotus nustatytos tvarkos pažeidimus turi nedelsdamas raštu informuoti Įmonės valdybą ir vidaus auditorių;

27.3. imtis priemonių, kad būtų nustatyti pasinaudojimo viešai neatskleista informacija atvejai;

27.4. nuolat stebėti sandorius su finansinėmis priemonėmis, dėl kurių Įmonės darbuotojams ir kitiems su ja susijusiems asmenims draudžiama sudaryti sandorius, kai Įmonė turi (žino) viešai neatskleistos informacijos; apie pastebėtus pažeidimus nedelsiant raštu informuojama Įmonės valdyba, vidaus auditorius ir Lietuvos bankas.

28. Apie šios politikos laikymosi patikrinimo rezultatus Atitikties pareigūnas ne rečiau kaip vieną kartą per metus parengia ataskaitą, kuri pateikiama Įmonės valdybai. Tokia ataskaita gali būti periodinės Atitikties ataskaitos dalis. Ataskaitoje turi būti nurodomi nustatyti pažeidimai, pateikiamos rekomendacijos, kaip šalinti pažeidimus ir gerinti jų prevenciją, kita reikšminga informacija.

29. Atitikties pareigūnas prižiūri, kad Įmonė stebėtų priemonių ir tvarkos, priimtų pagal šią Politiką, veiksmingumą, ir užtikrina, kad, esant poreikiui, ši Politika būtų peržiūrėta.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Įmonė privalo saugoti ir reguliariai atnaujinti duomenis ir informaciją apie Įmonės arba jos vardu teikiamas konkrečias investicines paslaugas bei vykdomą investicinę veiklą, dėl kurios kilo (ar gali kilti, jei paslaugų teikimas ir veiklos vykdymas dar nėra baigtas) interesų konfliktas, galintis padaryti žalos vieno ar kelių klientų interesams.

31. Etikos politika nustato pagrindines Įmonės vertybes, Įmonės taikomas priemones valdant interesų konfliktus darbuotojams dalyvaujant visuomeninėje ir kitokioje privačioje veikloje, gaunant ir teikiant dovanas ir kitas veiklas. Jų būtina laikytis visiems darbuotojams kasdieniame darbe.

32. Darbuotojų asmeninių sandorių reikalavimai įpareigoja darbuotojus (priklausomai nuo finansinių priemonių rūšies), prieš sudarant sandorį, gauti sutikimą ir/ar pranešti apie sudarytą sandorį su finansinėmis priemonėmis; reikalavimuose taip pat yra draudimai trumpalaikei prekybai.

33. Įmonė taip pat yra patvirtinusi Atitikties politiką, Darbuotojų asmeninių sandorių reikalavimus, Veiklos stebėsenos reikalavimus, Skatinimo priemonių reikalavimus, Pavedimų vykdymo politiką ir kitus vidaus administravimo dokumentus, kurie taip pat yra skirti interesų konfliktų rizikai mažinti ir kuriuose nustatytos konkrečios priemonės užtikrinančios šioje Politikoje nustatytų procedūrų įgyvendinimą.

34. Darbuotojai dėl Politikos taikymo ir aiškinimo turėtų konsultuotis su Atitikties pareigūnas.